

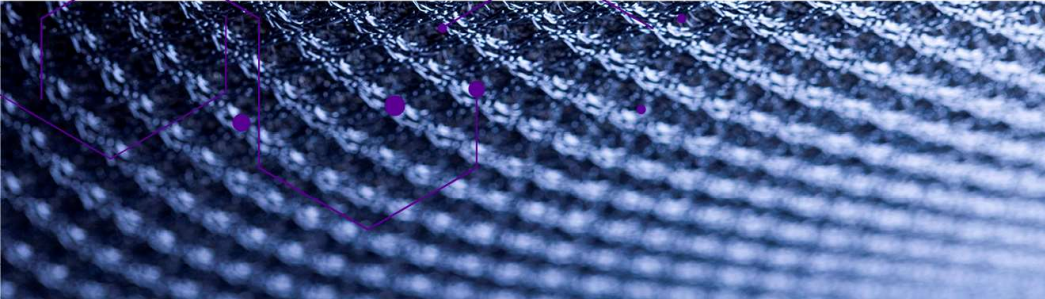

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

Pirkanmaan kestävien ja älykkäiden tekstiilien osaamis- ja innovaatioekosysteemi

 Tampereen ammattikorkeakoulu

#hankkeet #TAMKTKI

Kestävät uudet kuitumateriaalit

Marja Rissanen

16.3.2023

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

Sisältö

- Uusia ja vanhoja luonnonkuituja
- Uusia ja vanhoja synteettisiä kuituja
- Uusia ja vanhoja selluloosamuuntokuituja

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoihin osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMKE UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Uusia ja vanhoja luonnonkuituja

Hamppu

Photo: tigerfiberhemp.com

Nokkonen

Photo: elkatextiles.co.uk

Kapokki

Photo: ibizalefthanddesign.com

Uudet ja vanhat synteettiset tekokuidut

Polyesteri

- Osittain tai kokonaan biopohjaiset polyesterit
- Polyesteritekstiilijätteestä kemiallisesti kierrätetty polyesteri

Polyamidi

- Osittain tai kokonaan biopohjaiset polyamidit
- Polyamiditekstiilijätteestä kemiallisesti kierrätetty polyamidi

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen määrärahoihin osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vanhat ja uudet selluloosamuuntokuidut

Viskoosi

- Osittain tekstiilijätteestä (puuvilla) valmistettu viskoosikuitu
  - Puuvillajätteen määrä 3-20%

Lyocell

- Valmistus ympäristöystävällisempää verrattuna viskoosiprosessiin
- Osittain tekstiilijätteestä (puuvilla) valmistettu lyocell
  - Puuvillajätteen määrä 20-30%

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen määrärahoihin osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Uudet selluloosamuuntokuidut: Taustaa

- Uuden sukupolven kestäväen kehityksen mukaisia selluloosamuuntokuituja on tulossa markkinoille
- Näiden pääosin kierrätysraaka-aineista valmistettujen tekokuitujen osuuden arvioidaan olevan alle 1 %
- Meneillään olevan tutkimuksen ja tuotekehityksen myötä osuuden odotetaan kuitenkin kasvavan merkittävästi tulevina vuosina
- Nämä innovaatiot ovat saaneet alkunsa selluloosakemian sekä sellu- ja paperiteollisuuden keksinnöistä ja panostuksesta

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen määrärahoihin osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Uudet selluloosamuuntokuidut

Vesipohjaiset menetelmät

- Spinnova
- Infinna
- Biocelsol
- TreeToTextile
- Norratex

Lyocell-tyyppiset menetelmät

- Kuura
- Ioncell

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoihin osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Spinnova

Suomalainen start-up-yritys
valmistaa SPINNOVA®
selluloosamuuntokuituja
mikrofibrilloidusta
selluloosasta Jyväskylän
tehtaalla

Photo: Spinnova

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johtamista toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Photo: Fanny Haga,
Infinited Fiber Company

Infinna™-selluloosakarbamaattikuitu

- Infinited Fiber Company kierrättää puuvillatekstiilijätteen Infinna™-karbamaattikuiduiksi
- Yritys tekee kuituja pilot-mittakaavassa, mutta suunnittelee kasvattavansa kapasiteettia 30 000 tonniin vuonna 2024 Kemiin rakennettavalla lippulaivatehtaalla

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välisen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Biocelsol

VTT:n (ja aiemmin Tampereen teknillisen yliopiston) kehittämä prosessi perustuu selluloosan mekaanis-entsymaattiseen esikäsittelyyn ja liuottamiseen natriumsinkaattiin

Design: Susanna Raiskio, Aalto yliopisto
Photo: Mikko Raskinen, Aalto yliopisto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen määrärahoihin osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

TreeToTextile

- Ruotsalainen TreeToTextile teknologia on samantyyppinen kuin Biocelsol –teknologia
- TreeToTextile rakentaa 1500 tonnin koetehdasta Ruotsiin

Photo: treetotextiles.com

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-välisen
määrärahan osana Euroopan
arvokas COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Norratex

- Nordic Bioproduct Groupin ja Aalto-yliopiston kehittämä kuitu
- Selluloosaraaka-aine perustuu AaltoCell™ teknologiaan

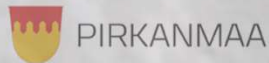
Photo: Nordic Bioproduct Group

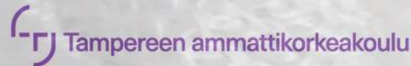
Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeita rahoitetaan REACT-EU-välisen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HAMME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kuura™

Metsä Group ja
japanilainen Itochu ovat
rakentaneet Äänekoskelle
500 tonnin koetehtaan

Design: Laura Rusanen,
Aalto yliopisto
Photo: Mikko Hakola
Malli: Tiia Roivanen

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU:n välillisen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

loncell®

- Teknologia kehitetty yhteistyössä Aalto yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa
- loncell Oy kaupallistaa pilot-mittakaavassa olevaa teknologiaa

Design: Kasia Gorniak ja Elina Onkinen, Aalto yliopisto
Photo: Diana Luganski

Muita innovaatioita

- Heiq AeonIQ (Sveitsi):
  - Re:NewCellin CIRCULOSE® sellusta tehdään selluloosamuuntokuitulankaa (filamenttilanka)
- WornAgain (UK)
  - Puuvilla/polyesterisekoitetekstiilistä tehdään liukosellua ja polyesterigranulaatteja, joista molemmista voidaan tehdä uusia kuituja

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kysymyksiä?

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hanke rahoitetaan REACT-EU-väliseen
määrärahoista osana Euroopan
unionin COVID-19-pandemian
johdosta toteuttamia toimia.

PIRKANMAA

Tampereen ammattikorkeakoulu

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES